

raadsvoorstel

portefeuillehouder

opgesteld door Fracties MiddenPartij Nieuwkoop, Progressief Nieuwkoop en D66

Registratienummer

collegebesluit niet van toepassing

vergaderdatum raad 15 december 2011

jaar/nummer 2011-124

onderwerp Initiatief raadsvoorstel "Inzicht in Glas"
naar aanleiding van de inrichtingsvisie Nieuw Amstel Oost

De fracties MiddenPartij Nieuwkoop, Progressief Nieuwkoop en D66 stellen de raad voor het volgende te besluiten:

1. Een inrichtingsplan voor glastuinbouw in Nieuw Amstel Oost te baseren op:
 - a) een visie op een duurzame gebieds-, sector- en bedrijfsontwikkeling in de Greenport Aalsmeer, w.o. Nieuwkoop;
 - b) de eerder door de raad gestelde kaders en uitgangspunten;
 - c) een goed onderbouwde inventarisatie van de lokale hervestigingsbehoefte;
 - d) een onderzoek naar en visie op:
 - i. de hervestigingsmogelijkheden in het huidige Nieuw Amstel en in de Greenport;
 - ii. het nut en de noodzaak van areaaluitbreiding in Nieuw Amstel Oost en
 - iii. de benodigde omvang en fasering daarvan in de tijd;
 - e) de mogelijkheid om te kunnen waarborgen dat bedrijven van elders zich
 - f) alleen bij uitzondering - op grond van nader door de raad vast te stellen criteria kunnen vestigen met instemming van het college.
2. Het college op te dragen met relevante stakeholders, experts en burgers een visie te ontwikkelen op de gewenste duurzame gebieds-, sector- en bedrijfsontwikkeling van de glastuinbouw in de gemeente Nieuwkoop vanuit het perspectief van de Greenport Aalsmeer.
3. Het college op te dragen de eerder door de raad gestelde kaders en uitgangspunten expliciet onderdeel van die visie te laten zijn.
4. Het college op te dragen een goed onderbouwde inventarisatie te maken van de lokale hervestigingsbehoefte van de Nieuwkoopse sierteeltbedrijven voor de korte (tot ongeveer 2014) en middellange (tot 2020) termijn en een schatting daarvan te maken voor de langere termijn (2020-2030).
5. Het college op te dragen een feitenonderzoek te doen naar:
 - i. de hervestigingsmogelijkheden in het huidige Nieuw Amstel en in de Greenport;
 - ii. het nut en de noodzaak van areaaluitbreiding in Nieuw Amstel Oost en
 - iii. de daarvan af te leiden benodigde omvang en fasering in de tijd van een eventuele uitbreiding van het glastuinbouwareaal, grenzend aan de bestaande glastuinbouw in Nieuw Amstel.

6. Het college op te dragen aannemelijk te maken dat in een te ontwikkelen bestemmingsplan glastuinbouw Nieuw Amstel Oost waarborgen kunnen worden opgenomen dat bedrijven van elders zich alleen bij uitzondering – op grond van nader door de raad vast te stellen criteria – kunnen vestigen met instemming van het college.
7. De resultaten van de punten 2 t/m 6 voor 1 juli 2012 aan de raad voor te leggen om de uitkomst daarvan te kunnen gebruiken voor het opstellen van een inrichtingsplan Nieuw Amstel Oost.

Jaap Aartman
MiddenPartij Nieuwkoop

Berry Dors
Progressief Nieuwkoop

Marco Oehlenschläger
D66

Probleemstelling

In de Structuurvisie van de gemeente Nieuwkoop is aangegeven hoe de gemeente wil omgaan met de glastuinbouw. Daarbij zijn tevens een aantal belangrijke kaders aangegeven. Om duurzame ontwikkeling van de glastuinbouw mogelijk te maken is gekozen voor aansluiting bij de Greenport Aalsmeer en voor sanering en/of verplaatsing van verouderde en verspreid liggende glastuinbouwbedrijven in onze gemeente naar een centrale locatie, waardoor de verrommeling van het buitengebied wordt tegengegaan. De inzet is om op termijn 300 ha. bestaand glas te saneren, bestaande glastuinbouwlocaties te herstructureren en gefaseerd, naar de hervestigingsbehoefte in ruimte en tijd, maximaal 200 ha nieuw gebied geconcentreerd in te richten in Nieuw Amstel Oost voor de benodigde hervestiging van de komende 10-15 jaar te verplaatsen bedrijven, waarvoor in bestaande gebieden geen ruimte is. Belangrijke vraag is dan hoe de sanering, herstructurering, concentratie en herplaatsing in de tijd en ruimtelijk zo goed mogelijk kunnen worden afgestemd en tot welke fasering en omvang van nieuw te bestemmen en te ontwikkelen glastuinbouwareaal in Nieuw Amstel Oost dat zou moeten leiden.

Inleiding

De Raad van de gemeente Nieuwkoop heeft in de Structuurvisie een visie ontwikkeld over duurzame ontwikkeling van de glastuinbouw gericht op de bloemeteelt en de kaders daarvoor vastgelegd. De hiervoor genoemde probleemstelling vraagt om een nadere uitwerking en concretisering van deze visie en kaders en om een goed onderbouwde inventarisatie van de hervestigingsbehoefte in de tijd van de te saneren en/of te verplaatsen bedrijven. Dit voordat beleid voor hervestigingsmogelijkheden goed

kan worden ontwikkeld en een inrichtingsvisie voor Nieuw Amstel Oost kan worden opgesteld. In een unaniem door de Raad aanvaarde motie is het college verzocht een goed onderbouwde inventarisatie te maken van de bestaande glastuinbouwbedrijven en hun behoefte aan sanering en/of hervestiging in de tijd. Deze inventarisatie ontbreekt evenwel tot op dit moment.

Intussen is duidelijk geworden dat de glastuinbouwsector te maken heeft en houdt met veranderende internationale markten en concurrentieverhoudingen en dat zij door de veel langduriger dan verwachte internationale economische, financiële en Eurocrisis, in zwaar weer terecht is gekomen. In de oriënterende bijeenkomst van 11 oktober j.l. is door deskundigen van Het Kwaliteitsteam Groene Hart, LEI en ING plausibel gemaakt dat in beginsel niet opschaling en uitbreiding van nieuw glastuinbouwareaal het antwoord daarop is, maar innovaties in duurzame gebieds-, sector- en bedrijfsontwikkeling vanuit het perspectief van een duurzame en concurrerende Greenport ontwikkeling. De verwachting is dat niet bulk, maar kennisintensieve producten met hoge toegevoegde waarde toekomstperspectieven zullen blijven bieden, zoals in de sfeer van veredeling en uitgangsmateriaal, teelttechnieken, kassystemen en energietechnieken. Deze ontwikkelingen en inzichten maken het noodzakelijk om hierover met relevante innovatieve stakeholders, deskundigen en burgers een aansprekende toekomstvisie te ontwikkelen en te bezien welke ontwikkelingen en innovaties dan duurzaam, concurrerend en perspectiefvol zijn. Dat biedt antwoord op de vraag op welke glastuinbouw wij ons dan zouden moeten richten en wat daar voor nodig is wat betreft areaal, fasering, inrichting, technieken, instituties en voorzieningen, rekening houdend met de door de raad gestelde kaders.

De Raad heeft duidelijk aangegeven niet zelf als ontwikkelaar te willen optreden, maar het initiatief bij de sector zelf te leggen. Het college heeft een Ondernemerscollectief (OC) ingesteld en gevraagd een inrichtingsvisie voor Nieuw Amstel Oost te ontwikkelen. Het college heeft in samenspraak met het OC het bureau Wayland Developments opdracht verleend voor het opstellen van een inrichtingsvisie. Wayland Developments heeft 5 juli 2011 de "Inrichtingsvisie en Plan van Aanpak Nieuw Amstel Oost gepresenteerd.

Het OC heeft bij de presentatie aangegeven er voor te hebben gekozen om van eigen kaders uit te gaan en niet van de kaders zoals die door de Raad zijn vastgesteld en in de Structuurvisie en in andere documenten zijn aangegeven.

De door het OC opgestelde inrichtingsvisie schetst niet eerst een visie en een toekomstperspectief op duurzame ontwikkeling van de glastuinbouw in de Greenport Aalsmeer of in Nieuwkoop, maar gaat uit van een bedrijfseconomisch zo voordelig mogelijk inrichtingsplan voor heel NAO. Dat is een omvang die veel groter is dan de hervestigingsbehoefte wanneer ook alle andere hervestigingsmogelijkheden in glastuinbouwbestemmingsgebieden in beschouwing worden genomen. En bezien op de schaal van de Greenport Aalsmeer zijn die mogelijkheden nog groter. Het Kwaliteitsteam Groene Hart leerde dat te ruime uitleg van nieuwe glastuinbouwgebieden tegelijkertijd zowel de druk wegneemt om bestaande gebieden maximaal te benutten en te

herstructureren, als onnodig kernkwaliteiten van het Groene Hart irreversibel op te offeren. Dat is in hoge mate niet duurzaam.

In reacties op de inrichtingsvisie van het OC zijn vele zienswijzen ingediend die op dit probleem duiden. BewonersBelangNAO heeft zelfs een alternatief plan gepresenteerd, waarbij de door de Raad vastgestelde kaders wel als uitgangspunt zijn genomen. Dit plan maakt aannemelijk dat een veel andere en veel beperktere inrichting van NAO nodig en wenselijk is.

Dit alles vraagt om een nadere bezinning ten aanzien van aard, omvang en snelheid in de ontwikkeling van bestaande en nieuwe glastuinbouwlocaties en daarmee om een bezinning op de te presenteren inrichtingsvisie. Om daar vorm aan te kunnen geven stellen wij de Raad voor om akkoord te gaan met de zeven genoemde deelbesluiten op de eerste pagina van dit initiatiefvoorstel.

Kader / Eerdere besluiten

In "Nieuwkoop 2040 gemeentelijke structuurvisie" zijn belangrijke kaders voor duurzame ontwikkeling van de glastuinbouw in Nieuwkoop vastgelegd.

Bij de behandeling van deze structuurvisie zijn amendementen ingediend die een rigoureuze beperking stelden aan de omvang van nieuw te ontwikkelen gebied in Nieuw Amstel Oost (Amendement groep Lelieveld en amendement Progressief Nieuwkoop). Aangenomen is een amendement van de VVD met als strekking dat het aantrekken van glastuinbouwbedrijven van buiten de gemeente bij uitzondering mogelijk kan zijn onder de stringente voorwaarde dat dit noodzakelijk is voor het afronden van een deelfase.

Een unaniem door de raad aangenomen motie behelsde een verzoek aan het college een goed onderbouwde inventarisatie te maken: i. van de aanwezige glastuinbouwbedrijven en hun omvang; en ii. van zowel van de glastuinbouwbedrijven die op de huidige locatie hun bedrijf wensen voort te zetten als van de glastuinbouwbedrijven die zich wensen te hervestigen met daarbij de gewenste bedrijfsomvang; en iii om op basis van de eerder aangegeven kaders en deze inventarisatie de raad in 2010 een ontwikkelingsplan voor de totale tuinbouw aan te bieden.

Beoogd effect

Met dit raadsvoorstel wordt beoogd het college op te dragen om met relevante stakeholders, experts en burgers een gedragen inrichtingsvisie te ontwikkelen en presenteren die

1. is gebaseerd op een visie op duurzame gebieds-, sector- en bedrijfsontwikkeling in de Greenport Aalsmeer, w.o. Nieuwkoop, gegeven de veranderende markt en concurrentieverhoudingen, gegeven de ingrijpende gevolgen van de langdurige financiële en economische crises en gegeven de door de Raad vastgestelde

- kaders om sanering, herstructurering en concentratie integraal te benaderen en actief te stimuleren;
2. is gebaseerd op de door de Raad vastgestelde kaders, zoals vastgelegd in de Structuurvisie en in daarmee verband houdende documenten, waaronder eerder genoemd amendement;
 3. is gebaseerd op een correcte en goed onderbouwde inventarisatie van de wensen en mogelijkheden van de Nieuwkoopse glastuinbouwbedrijven om te saneren of verplaatsen, zoals gevraagd in de eerder genoemde raadsbreed ondersteunde motie;
 4. rekening houdt met het door de glastuinbouwbedrijven gewenste tijdstip van sanering of verplaatsing en daarmee met de fasering van herplaatsing wat betreft ruimte en tijd;
 5. duidelijk maakt hoe een uitbreiding van het tuinbouwareaal in Nieuw Amstel Oost in beginsel uitsluitend bestemd kan worden voor de Nieuwkoopse bedrijven die willen verplaatsen, ook op de lange termijn (2020-2030).
 6. zorgt voor het nodige draagvlak bij de Nieuwveense bevolking

Voorgestelde besluiten / Argumenten:

De Raad wordt voorgesteld een besluit over een inrichtingsvisie uit te stellen tot er meer duidelijkheid is over de gewenste aard, omvang en fasering van de bestemming en de inrichting voor glastuinbouw van Nieuw Amstel Oost.

Belangrijke argumenten die voor dit uitstel pleiten zijn dat:

1. er eerst een visie moet komen op wat duurzame ontwikkeling behelst (op gebieds- sector- en bedrijfsniveau) voor bestaande en nieuw te ontwikkelen glastuinbouwgebieden, zoals die als eis zowel in de gemeentelijke als de provinciale structuurvisie is vastgelegd.
2. er eerst duidelijkheid moet komen over de kaders, uitgangspunten en bedoelingen zoals vastgelegd in de diverse raadsbesluiten.
3. er goed onderbouwde gegevens ter beschikking moeten komen over de hervestigingsbehoefte en de hervestigingsmogelijkheden die noodzakelijk zijn voor toekomstige glastuinbouwplannen.
4. pas als er goed onderbouwde gegevens zijn van de hervestigingsbehoefte, er met alle relevante stakeholders, experts en betrokken inwoners een zinvolle discussie kan plaatsvinden over bestaande en door herstructurering beschikbaar komende vestigingsmogelijkheden en over het nut en de noodzaak van de aard, omvang en fasering van de bestemming en inrichting voor glastuinbouw van Nieuw Amstel Oost.

Kanttelingen:

Bij het opstellen van een inrichtingsvisie op basis van de hiervoor op pagina 1 genoemde punten 2 tot en met 6 van dit initiatief raadsvoorstel kunnen de volgende kanttekeningen worden gemaakt:

Duurzame ontwikkeling blijft geen dode letter, wordt concreet gemaakt en de gemeente Nieuwkoop maakt daar echt werk van.

Duurzame ontwikkeling heeft niet alleen betrekking op bedrijfsvoering, maar vooral ook op gebieds- en sectorontwikkelingen op het niveau van de Greenport Aalsmeer en van Nieuwkoop.

Beleidsontwikkelingen in de glastuinbouw worden niet slechts gebaseerd op korte termijn bedrijfseconomische belangen en voordelen, maar op alle aspecten om de glastuinbouwsector duurzaam, concurrerend toekomstbestendig te kunnen maken.

Van de totale kosten van een nieuw te ontwikkelen glastuinbouwbedrijf maken de grondkosten slechts een beperkt deel uit. Kleine verschillen in de grondprijs zijn geen doorslaggevende factor voor vestiging.

Naast de belangen van de glastuinbouw dienen ook andere belangen meegewogen te worden. Bij een ontwikkeling van Nieuw Amstel Oost vanuit de westkant blijft de concentratie gehandhaafd en wordt niet onnodig de open ruimte versnipperd, zeker niet als de behoefte aan uitbreiding ook op termijn heel beperkt blijkt te zijn. Daarom is ontwikkeling vanuit de westkant ook als een van de uitgangspunten in de Structuurvisie opgenomen.

De infrastructuur is ook bij een ontwikkeling aan de westzijde voldoende voor de afwikkeling van het bestemmingsverkeer. Er zijn bedrijven langs de Amstel verdwenen en veel verkeer langs de Amstel is sluipverkeer dat geweerd zou kunnen gaan worden. Niet de bestaande infrastructuur in het gebied is de bottleneck, maar de brug bij Vrouwenakker. En dat knelpunt zal ook op langere termijn niet worden opgelost.

Het noodzakelijke draagvlak bij de bevolking kan alsnog ontwikkeld worden. Het ontwikkelen van een inrichtingsvisie op een later tijdstip hoeft geen nadeel te zijn, omdat bij de voorgestelde werkwijze de kans op bezwaren bij de bestemmingsplanprocedure zal verminderen.

De beperkte ambtelijke capaciteit voor ruimtelijke plannen wordt vooralsnog minder belast en er komen meer mogelijkheden om te werken aan andere hoog prioritaire plannen.

Voor die kwekers die direct willen verplaatsen is er binnen de Greenport Aalsmeer voldoende grond beschikbaar. Binnen de gemeente Nieuwkoop betreft dit het bovenland langs de Amstel (is herstructureringsgebied en er ligt al de bestemming glastuinbouw) en Amstel West, maar ook in de Haarlemmermeer (Primaviera) en in Aalsmeer is direct grond beschikbaar.

De notitie "Inzicht in glas" van de MPN, Progressief Nieuwkoop en D66 is een nadere toelichting en onderbouwing van dit raadsvoorstel. De probleemstelling, kaders en kanttekeningen zijn in deze notitie nader uitgewerkt.

Risico's / Beheersmaatregelen

Risico's worden bij de voorgestelde werkwijze juist aanzienlijk verminderd.

Financiële / Personele / Juridische consequenties

Financiële consequenties zijn er bij de voorgestelde werkwijze niet, integendeel die worden sterk verkleind omdat beter inzicht ontstaat in nut en noodzaak van de verdere ontwikkeling van Nieuw Amstel Oost.

Achterliggende stukken die ter inzage liggen

Voor het opstellen van dit initiatiefvoorstel is gebruik gemaakt van de navolgende stukken:*

Notitie "Inzicht in Glas" = Toelichting en onderbouwing behorende bij dit initiatief raadsvoorstel van MPN, PN en D66.

Gemeentelijke Structuurvisie, amendementen, moties, correspondentie

Provinciale Structuurvisie

MER rapportage glastuinbouw

Nota van uitgangspunten glastuinbouw

Notulen relevante raadsvergadering

Inrichtingsvisie Wayland Developments

Alternatief plan NAO (BBNAO)

* De opstellers hebben zich mede gebaseerd op vele interviews en gesprekken met betrokkenen uit de sector, de wetenschap, het beleid en de politiek, ook buiten onze gemeente.

Advies meningsvormende raad 24 november

Het voorstel kan geagendeerd worden op 15 december als een **discussiestuk**. De voorzitter verzoekt om 15 december vooral niet teveel te herhalen maar om tot een standpunt te komen.